

**ORTODONTİK TEDAVİLER
İÇİN
AYDINLATILMIŞ ONAM
BELGESİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Başarılı bir ortodontik tedavi için hastanın kendisine yapılacak tedavi hakkında bilgi sahibi olması gereklidir. Genellikle bilgilendirilmiş ve uyumlu hastalarda olumlu ortodontik sonuçlar elde edilir. Ancak her ortodontik tedavinin sınırları ve olası riskleri de vardır. Bunlar ortodontik tedavi görüp görmeme kararını verirken göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu nedenle lütfen aşağıdaki bilgileri okuyunuz ve anlamadığınız konularda hekiminizden bilgi alınız.

Ortodontik Tedavi Hakkında Genel Bilgiler

Ortodonti daha iyi bir diş sağlığına ulaşmayı ve ağız bölgesinin görünüşü düzeltmeyi hedefleyen bir tedavidir. Ortodonti güzel ve sağlıklı bir gülüş için diş ve yüz arasındaki uyumu ve dengeyi sağlamada ve ağız sağlığını iyileştirmede önemli bir rol oynar. Aynı zamanda ortodontik tedavi hastaların büyük çoğunluğu için “seçilmiş” (estetik amaçlı) bir tedavidir, çünkü hasta şu anki durumunu kabullenip ortodontik düzeltim yapılmadan yaşamayı da tercih edebilir.

Tedavi Alternatifleri

Hekiminiz yaptığı değerlendirmelerden sonra aşağıdaki tedavi seçeneklerinden birisini sizin için uygun bulabilir.

1. Çekimsiz tedavi
2. Daimi dişlerin çekimi ile gerçekleşen tedavi
3. Protez yapımı, dişeti düzeltimi gibi farklı tedavileri de gerektiren ortodontik girişimler
4. İdeal-kapsamlı tedavi yerine sadece şikâyete yönelik sınırlı ortodontik tedavi: İdeal diş kapanışının ve çene ilişkisinin sağlanamayacağı bu tedavi yöntemi daha çok engelli hastalar; ağız sağlığı uzun süreli ortodontik tedaviden zarar görecektir hastalar vb. için önerilmektedir.
5. Çene cerrahisi tedavisi

Yukarıdaki seçeneklerden hangisi seçilirse seçilsin her ortodontik tedavi aktif ve pasif olmak üzere iki dönemden oluşur ve hastalığın şiddetine bağlı olarak tedavinin süresi değişebilir. Tedavi planlı ve kurallarına uygun bir biçimde yapılırsa bile, uygulamaların beklenen tüm sonuçlara ulaşılması garanti edilemez. Çünkü seçilen tedavinin sınırları ve hastaya özgü kimi faktörler (örneğin genetik yapı; tedavi sonrası öngörülemeyen büyüme-gelişme; ağız ve diş dokularının ortodontik tedaviye verdiği yanıt vb.) gibi durumlar daima söz konusudur.

Ortodontik Tedavi Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar ve Olası Riskler

Tedavi sürecinde karşılaşılabilecek bazı sorunlar aşağıda sıralanmıştır. Bu sorunların üstesinden gelebilmek için tedavi kurallarına uyulması, randevulara düzenli olarak gelinmesi ve hekimle işbirliği içinde olunması önemlidir.

Genel Sağlık Durumu

Kan, kemik hastalıkları veya hormonal bozukluklar gibi tıbbi problemler ortodontik tedaviyi etkileyebilir. Sağlık durumunuzdaki herhangi bir değişikliğin hekiminize bildirilmesi gereklidir.

Alerjiler

Hastaların ortodontik tedavide kullanılan materyallerin bazılarına alerjisi olabilir. Bu durumda tedavi planında değişiklik yapılması veya tedavinin durdurulması gerekebilir.

Ortodontik Aygıtlar

Tedavi sırasında dişlerin üzerine tutucu parçalar (braket) yapıştırılıp bunların içinden teller geçirilmektedir. Gerekli olduğunda çene kemiğine yerleştirilen destek amaçlı vidalar; çeneyi genişleten vidalı aygıtlar; metal yaylar, lastik zincirler vb. kullanılabilir. Bazen hasta tarafından takip

çıkartılması gereken ağız dışı aygıtların (enselik/yüz maskesi gibi aygıtlar) veya ağız içi/dışı lastik halkaların kullanılması gerekebilir. Bunların kullanımları ile ilgili talimatlara aynen uyulmalıdır.

Diş Çekimi

Bazı durumlarda ortodontik sorunun tedavi edilebilmesi için daimi dişlerin çekilmesi gerekebilir ve bu rutin bir uygulamadır. Çekimli Ortodontik Tedavi olarak adlandırılan bu yöntemde, hekiminizin tıbbi açıdan uygun gördüğü dişlerin çekilmesi söz konusudur. Diş çekimini takiben oluşan boşluklar, ortodontik tedavi ile kapatılır.

Diş ve Dişeti Sağlığı

Tedaviye başlamadan önce tüm dişler muayene ettirilmeli, varsa çürük dişler tedavi edilmeli, gereken dişlere kanal tedavisi yapılmalıdır.

Tedavi sırasında yeterli fırçalanmayan dişlerde çürük, dişetlerinde ise iltihap, dişeti çekilmesi ve destek kemik kaybı oluşabilir. Ayrıca dişlerde asitli içeceklerin tüketimi ile artan, kalıcı mat beyaz lekeler gelişebilir. Bu problemler ortodontik tedavi görmeyen kişilerde de oluşabilir ama braket takılmış dişlerde daha da artar. Bu nedenle dişlerinizi ana ve ara öğünlerden sonra düzenli olarak fırçalamalısınız. Ağız bakımını en iyi şekilde yapabilmek ve iyi bir ağız hijyenine sahip olabilmek için düzenli olarak diş hekimine gitmelisiniz. Özellikle dişeti sorununuz varsa diş hekimine daha sıklıkla görünmeniz gerekebilir.

Dişlerin Biçim-Boyut ve Konumları

Dişlerin biçim-boyut-konumlarındaki çeşitlilik, küçük dişler, eksik dişler veya anormal konumlanmış dişler nedeniyle ideal tedavi sonucuna (ör. çekim boşluklarının tamamen kapatılması) ulaşılamayabilir. Başarılı bir sonuç için estetik dolgular, kron-köprü restorasyonları veya periodontal tedavi gibi destek tedaviler gerekebilir.

Kök Boyu Kısılması (Kök Rezorpsiyonu)

Ortodontik tedavi sırasında bazı dişlerin köklerinde kılma meydana gelebilir. Bu kök rezorpsiyonu olarak bilinir. Genellikle kılma miktarı azdır ve önemli bir sonuç doğurmaz. Ancak bazen dişlerde sallanmaya neden olabilir. Kimi zaman da hareket etmekte olan dişin etkisiyle komşu dişlerin kök boylarında kılma oluşabilir. Hangi hastada kök boyu kılması olacağını tahmin etmek çok güçtür. Düzenli olarak alınan diş filmleriyle köklerin durumu kontrol edilebilir. Şiddetli kök boyu kılması saptandığında hekim ortodontik tedaviyi durdurabilir.

Ortodontik Tedaviye Bağlı Rahatsızlıklar

Ortodontik aygıtların her uyumlanmasından sonra dişlerde geçici bir hassasiyet gelişebilir. Dişlerdeki metaller ve lastikler geçici yeme-konuşma-yutkunma güçlüğü yaratabilir. Yine bu aygıtlar dişetinde, dudakta, yanakta veya dilde yaralar oluşturabilir. Kimi zaman da braketlerin kopması, tellerin kırılması gibi istenmeyen durumlar meydana gelebilir. Bu sıkıntıları kolayca atlatabilmek için hekimin talimatlarına mutlaka uyulmalıdır.

Geçici Destek Aygıtı

Tedavi metal vidalar ve kemiğe tutturulan plaklar gibi geçici destek aygıtları gerektirebilir. Bu aygıtların da bazı riskleri söz konusudur. Vida veya plakların etrafındaki dokunun iltihaplanma olasılığı vardır. Bu aygıtlar yerleştirilirken diş kökü veya sınırı hasar görebilir. Böyle bir durumda ilave tıbbi tedavi gerekebilir. Vida ve plakların hem yerleştirilmesi hem de çıkartılması sırasında lokal anestezi yapılmaktadır. Eğer geçmişte diş anestezisinde herhangi bir sorunla karşılaşıldıysa hekime bu konuda bilgi verilmelidir.

Tedavi Süresi

Tedavinin tamamlanması için gereken zaman tahmin edilenden fazla olabilir. Hastanın kafalık/enselik veya elastik gibi aygıtların kullanımındaki uyum güçlüğü, kötü ağız hijyeni, sürekli kırılan ortodontik

aygıtlar ve kaçırılmış randevular gibi faktörler hem tedavi zamanını uzatabilir hem de tedavi sonucunun niteliğini olumsuz etkileyebilir.

Pekiştirme Aygıtları

Dişlerde, ortodontik tedavinin bitiminden hemen sonra pozisyonlarını değiştirme ve tedavinin başındaki ilk konumuna geri dönme eğilimi söz konusudur. Bu nedenle aktif ortodontik tedavi biter bitmez pasif ortodontik tedavi olan “pekiştirme tedavisi”ne başlanmalıdır. Bu tedavide ya dişlerin iç tarafına sabit olarak bir tel yapıştırılır ya da hastanın takıp çıkarabileceği bir pekiştirme aygıtı kullanılır. Takıp çıkarılabilen aygıtın hekimin talimatlarına uygun olarak kullanılması tedavi sonucunun kalıcılığı açısından çok önemlidir.

Ortodontik tedavinin bitimini takiben ilerleyen dönemlerde de, çeşitli durumlarda dişlerin kapanışı olumsuz olarak etkilenebilir. Bu durumlara örnek olarak dişlerin, çenelerin ve dilin boyutunu belirleyen genetik etkiler; büyüme veya gelişimsel değişimler; ağız solunumu yapılması; dil itimi, parmak emme gibi ağız alışkanlıkların devam etmesi verilebilir. Bunlar ortodontistin kontrolü dışında gelişebilen durumlardır ve ilave tedaviler gerektirebilir.

Çene Cerrahisi

Ortodontik soruna eşlik eden şiddetli çene uyumsuzluğu olduğunda, ortodontik tedavi ile birlikte çene cerrahisi (çenelerin cerrahi olarak yeniden uyumlanması) ameliyatı gerekebilir. Bu tedavi seçeneğine karar verirken ortodontist, cerrahi ve anestezi uzmanlarıyla tedavinin ve anestezinin riskleri görüşülmelidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Açıklama: Ortodontik açıdan tıbbi durumunuzu, uygulanacak tedaviyi ve tedavinin olası risklerini öğrendikten sonra önerilen tıbbi işlemi kabul etme ya da etmeme hakkına sahiptir. Tedaviyi kabul etmiş olsanız bile ilerleyen dönemlerde, tıbbi yönden sakınca bulunmaması koşuluyla, tedaviden vazgeçme hakkına sahiptir.

Tıbbi Durum

Klinik ve radyolojik değerlendirmeler sonucunda saptadığımız ortodontik sorununuz aşağıda yer almaktadır.

.....

.....

Önerilen Tedavi

Ortodontik sorunun giderilmesi için aşağıda belirtilen müdahalenin yapılması gerekmektedir.

.....

.....

.....

.....

Ben,..... hekimim tarafından uygun görülen ortodontik tedavimin yapılmasını onaylıyorum. Bana anlatılan başlıca tedavi değerlendirmelerini ve ortodontik tedavinin olası risklerini kabul ediyorum. Bu formu okudum ve anladım. Tedavi hakkında bir seçim yapmam istendi. Hekimim tarafından karar verme sürecine katılmam için bilgiler sunuldu ve önerilen ortodontik tedavi hakkında tüm soruları sorma fırsatı verildi. Tedavi ile ilişkili riskleri ve dikkat etmem gereken konuları tamamen anladım.

Tedavi olmayı

KABUL EDİYORUM

KABUL ETMİYORUM

(Yasal yeterliliği olmayan hastalar için hastanın velisi / yasal vasisi tarafından doldurulacaktır.)

Hastanın Adı- Soyadı:

.....

Tarih:

İmzası:

Hasta Velisinin/Vasisinin Adı-Soyadı:

.....

Tarih:.....

İmzası:

TEDAVİSİNİ YARIM BIRAKAN HASTALAR İÇİN AŞAĞIDAKİ BÖLÜMÜ DOLDURUNUZ.

TEDAVİNİN YAPILMASI İÇİN VERDİĞİM RIZAYI, SAĞLIĞIMI OLUMSUZ ETKİLEYECEK RİSKLERİN FARKINDA OLARAK, KENDİ İSTEĞİMLE GERİ ÇEKİYORUM.

Hastanın Adı- Soyadı:

.....

Tarih:.....

İmzası:

Hasta Velisinin/Vasisinin Adı-Soyadı:

.....

Tarih:.....

İmzası:.....